



Fra europæisk konflikt til kommunal virkelighed

Danske Risikorådgiveres Årskonference den 27. og 28. april 2023

Referent og fotos
Allan Petersen, Senior
Danske Risikorådgivere

Konferencen blev afholdt på Hotel Comwell, Skovbrynet 1, 6000 Kolding.

Program:

- o! Velkomst
- o! Introduktion til dagens tema
- o! Krigen i Ukraine og den nye sikkerhedsmæssige virkelighed
- o! Hvor er Danmark mest sårbar og hvilken trussel står vi overfor?
- o! Fra europæisk krig til kommunalt beredskab
- o! Generalforsamling
- o! Respekt for historien – Ansvar for fremtiden
- o! Hvorfor handler vi mennesker som vi gør? Er vi rationelle?
- o! Farvel og tak

Der var tilmeldt 126 deltagere.

Hermed reportagen fra konferencen.

v/ Foreningens formand Peter
Oriats, Danske Risikorådgivere

&

v/ Politisk kommentator
Hans Engell

Velkomst og introduktion

Peter bød velkommen til konferencen. Igen har vi et aktuelt emne på dagsorden. Hvordan ser vores verden ud? Krig i Europa – hvilke retninger tager det? Hvordan ser truslen ud? Hvilke konsekvenser har det?

Peter bød igen Hans Engel velkommen Hans deltog i årskonferencen for 10. gang.

Hans introducerede som sædvanlig til konferencens tema.

Hans indledte med at underholde med en fortælling om nogle skoleelever som ville interviewe Hans og hvordan det hele så ud da Torvald Stauning regerede? Torvald Stauning døde som bekendt i maj 1942, hvilket Hans ikke så godt kunne fortælle om. 😊



Danmark er i en anderledes situation i dag. Det er en helt anderledes aktualitet og planlægning der finder sted. Vi lever i en farlig tidsalder, med mange udenrigspolitiske sager. Det Danmark står overfor i dag kan have konsekvenser helt ned på det laveste niveau. Vi skal bruge flere penge, på trods af at vi jo ikke er i krig med Rusland. Der skal skaffes penge til bistand til Ukraine og vores medlemskab af Nato kræver også flere investeringer.

Udenrigspolitisk forlanger Kina en helt anden verdensorden. Kina kræver at USA og Europa ser på andre lande som selvstændige nationer og ikke kolonimagter. Sverige og Finland er også med på dagsorden.

I uge 19 kommer rapporten om kasseeftersynet vedrørende Forsvarets økonomi. Er der mon efterladt nogle huller? Mandskabsforhold i forsvaret mangler 40 mia. kr. til opdatering af kaserner, materiel, våben og ammunition. (efter referat, den 4. maj 2023, udmeldt 38 mia. kr. af den fungerende forsvarsminister).

I uge 20 kommer Udenrigsministeriet med deres rapport om de nyeste strategier. Mon ikke at der skal bruges flere penge til den sag?

I uge 29 kommer rapporten om den politiske aftale vedrørende forsvarets strategi, der som sagt vil kræve mange penge. Over flere år skal der tilføjes flere hundrede mia. kr. til Forsvaret. Der er meget lidt fokus på beredskabet. Vi kan lære en del af Sverige og Norge med hensyn til beredskabet.

Det er en spændende situation som vi alle bør følge. I den forbindelse præsenterede Hans den første gæstetaler.

v/ Anders Puck Nielsen,
orlogskaptajn, sprogofficer &
militæranalytiker
Forsvarsakademiet, herudover
master i pædagogisk
udviklingsarbejde.



Krigen i Ukraine og den nye sikkerhedsmæssige virkelighed

Anders startede med at oplyse at vi endnu ikke er nået til de farligste faser i krigen mellem Ukraine og Rusland.

"I Forsvarsakademiet arbejder vi med mange spørgsmål blandt andet:

- o! Hvordan kommer vi videre?
- o! Hvordan skal vores planer se ud?
- o! Hvordan får vi vores risici dækket ind?"

Anders gav sit bud på hvorfor denne krig er startet – set med Putins øjne fra 1999 frem til nu. Der er tale om en klassisk Russisk fortolkning af verdensbilledet. Efter Ruslands fortolkning skal stormagterne være adskilt af en bufferzone, som er de små lande der støder op til Ruslands grænser.

I 2008 traf NATO en "dum" beslutning, hvor det blev foreslået at Georgien og Ukraine kunne blive optaget i NATO. Det hele er i virkeligheden et storpolitisk spil mellem USA og Rusland.



Ukraines skæbne er at Ukraine og Rusland hører sammen som følge af Ukraines historie.

Det er også et spørgsmål om

hvordan resten af verden ser på vesten. "Vesten er svag?", "Vesten er på renden af borgerkrig" og "Vesten er ved at krakelere" – sådan ser russerne på vesten.



Rusland står derimod stærkt. Før krigen var 50% af nyhedsudsendelser i Rusland omfattet af militære nyheder, og nu er det nærmest 100%. Krigen skulle bare have været en symbolsk operation og Rusland regnede ikke med at de behøvede at gøre sig umage.

Krigen netop nu

Vi står i et skifte fra en russisk offensiv til en Ukrainsk offensiv. Vejret skal dog blive bedre før Ukraine går ind i en rigtig offensiv periode.

Rusland har mistet et sted imellem 30- og 40.000 soldater og kan derfor ikke bare trække sig.

Scenarier om hvordan krigen ender

- 1)! Krigen kan ikke stoppe så længe Putin er præsident.
- 2)! Putin stopper som præsident og Ukraine vinder.
- 3)! Rusland vinder.
- 4)! Ukraine vinder.
- 5)! Kina engagerer sig.

Der er faktisk ikke andre muligheder end disse scenarier. Der er dog ikke ret mange der tror på at A-våben bliver brugt inden for overskuelig tid.

v/ Jakob Scharf, adm. Direktør og med-grundlægger af CERTA Intelligence & Security A/S

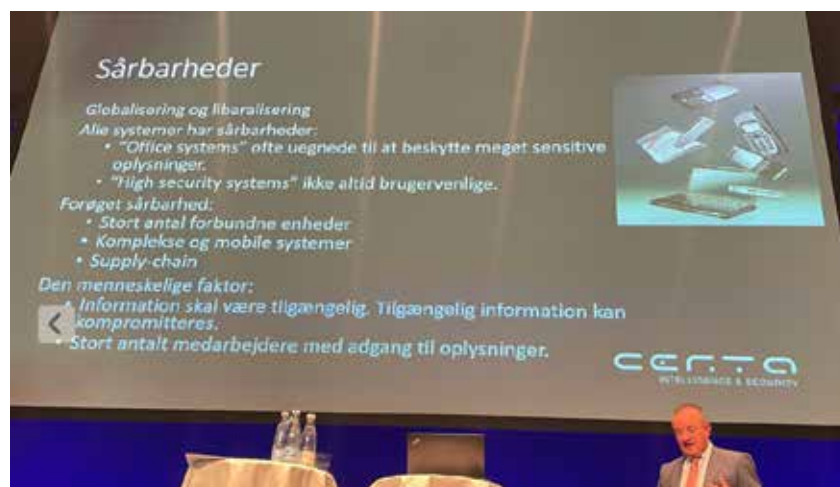


Hvorfor er Danmark mest sårbar og hvilken trussel står vi overfor?

Jakob har mere end 7 års erfaring med national sikkerhed blandt andet som chef for PET. Han arbejder nu især med baggrundstjek i forbindelse med ansættelser og virksomhedsopkøb. Han har 25 ansatte i sin nye virksomhed.

Statslige konflikter kan udvikle sig til risici i private virksomheder.

Trusselbilledet bliver mere og mere dynamisk og tidligere trusler bliver mindre udbredt.



Militante terrorister er nok den værste form for risici. Islamisk Stat har faktisk fjernet noget af truslerne væk fra Danmark.

Terrortruslen er i dag mere nuanceret end tidligere og spionage er en trussel der er blevet en mere væsentlig del efter den kolde krig. Spionage på teknologi i private virksomheder og universiteter bliver mere og mere udbredt. Der er på dette område også kommet flere aktører.

Russerne har nok de mest avancerede spioner, hvorimod kineserne også spionerer bredt på felter som vi ikke regner som spionage.

Ekstremisme udvikler sig i øjeblikket meget på klimaområdet. Der kæmpes ikke på demokratisk vis, men der bruges ulovlige og kriminelle metoder.

I flere og flere tilfælde ender trusler sig til hybridkrig. Forsyningsområdet er de aktiviteter der i høj grad er fokus på. I åbne demokratiske samfund som fx det danske er en af de stater der er mest eksponeret i trusselsbilledet.

Den væsentligste sårbarhed kan ofte føres til menneskelige fejl. Når folk ikke gør som de skal gøre opstår der sårbarhed.



Ansvaret for sikkerhed skal defineres og placeres således at ansvaret ikke falder imellem to stole.

v/ Kasper Sønderdahl,
beredskabsdirektør for Østjyllands
Brandvæsen.



Fra europæisk krig til kommunalt beredskab

Beredskab & Sikkerhed står for beredskabet i Randers, Favrskov, Syddjurs og Norddjurs kommuner, og det er Kasper Sønderdahl, der siden 2015 har stået i spidsen for at samle brandvæsenerne i de fire kommuner til en helt ny beredskabsenhed.

Kasper Sønderdahl har en fortid som direktør for arbejdsmiljø og risikostyring i Vestas og som sikkerhedschef i Muskelsvindfonden, hvor han blandt meget andet havde den operative ledelse af vagt- og præhospitalt mandskab under afvikling af flere end 200 koncert- og kulturbegivenheder.

Han har tidligere været beredskabsplanlægger i Aarhus Brandvæsen og paramediciner hos Responce og ambulancetjenesten i Region Syddanmark.

Kommunernes samlede beredskab. Kasper viste et eksempel fra Aarhus. Kommunernes samlede beredskab:



Aarhus Kommunes kriseledelse

Krisestyring, når en hændelse involverer eller truer driften i flere magistratsafdelinger (niveau 2) eller når flere kommuner rammes (niveau 3).

Aarhus Kommunes krisestabe

Krisestyring, når en hændelse involverer eller truer en magistratsafdeling (niveau 1).

Det kommunale redningsberedskab

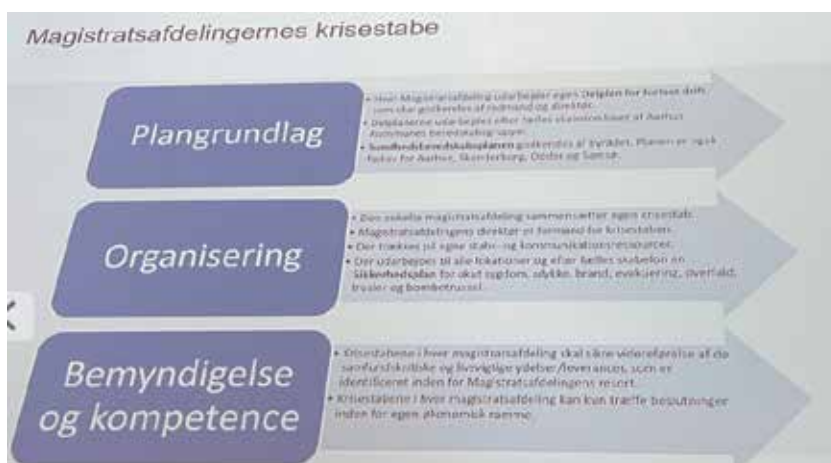
Østjyllands Beredskab

Blåblinks-beredskabet består af 8 grupper som vist nedenfor:



Østjyllands Beredskab deltager naturligvis også i det nationale krisestyringssystem. Kasper fortsatte med at fortælle at han er meget inspireret af de beredskabsforanstaltninger man gør i Finland og Sverige. I Sverige har man blandt andet noget man kalder totalberedskab.

Som vist nedenfor orienterede Kasper om Aarhus Kommunes krisestabe:



Kasper sluttede af med at besvare Hans Engels indledende spørgsmål. Se efterfølgende slide.

Hans Engels fremragende spørgsmål i indføringen

Hvad forventes der af kommunerne i forhold til beredskabsplanlægning, forebyggelse, nedlagte, generatorer mv.	Der skal være en beredskabsplan, som omhandler krisestyring.
Træder det nationale beredskab i kraft i stedet for det kommunale?	Det nationale beredskab yder kun assistance til det kommunale.
Er vi forberedte overfor nye trusler, som fædes af krigen i Ukraine måske rettet mod store offentlige anlæg, infrastruktur, energiforsyning, sundhedssektor, offentlige institutioner.	Vi har sektoransvar, så hver sektor er ansvarlig for at kunne løse sine opgaver i både fredstid og i krise.
Er befolkningen grundigt nok informeret og forberedt?	Det er et politisk spørgsmål.
Hvorfor er Danmark langt mere tilbageholdende når det kommer til civilforsvar end både Norge og Sverige?	Måske for ikke at skabe unødigt frygt i befolkningen.
Har vi et beredskab, der følger f.eks. situationen, hvis det kom til atomkrig i Ukraine	Ja. Beredskabsstyrelsen har et nukleært ekspertberedskab.

v/ Rasmus Dahlberg, Ph.d., lektor ved Forsvarsakademiet, forfatter, katastrofeforsker og historiker



Respekt for historien – Ansvar for fremtiden

Rasmus startede med at orientere om, at han faktisk er den eneste af slagsen i Danmark.

Katastrofer er en fantastisk drivkraft – det er innovativt!

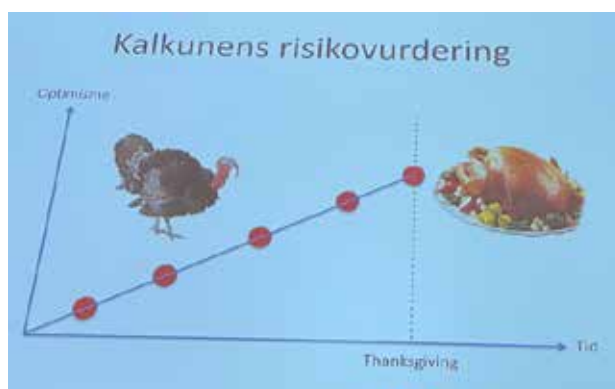


Rasmus gennemgik en del katastrofesituationer gennem århundreder.

Katastrofer som typisk havde været menneskeskabte, men som også havde været med til at skabe udvikling, eller med andre ord, så skal vi anskue katastrofen som en proces.

Mange hændelser er drevet frem af følelser. "Den der har noget – mister meget".

Man kan også se det med kalkunens risikoanalyse: Mad, vand og lys, men den har glemt Thanksgiving.



I London studerer man essentielle risici som fx risici der slår rigtig mange mennesker ihjel på samme tidspunkt.

Rasmus anbefalede os i øvrigt at læse rapporten om samfundets robusthed på Udenrigsministeriets hjemmeside.

v/ Thomas Thaulov Raab, forfatter og foredragsholder



Hvorfor handler vi mennesker som vi gør? Er vi rationelle?

Thomas startede med en provokation: "Alt nyt er dårligt nyt – undgå overraskelser".

Thomas er skrevet en del bøger om emnet, blandt andet "Hukommelsen", "Menneskedyret", "Myter" (100 myter om hjernen) og "Den Foranderlige hjerne".

Mennesker tænker markant anderledes end dyr. Vi er det rationelle dyr. Vi har vænnet os til at handle alt for tidligt for at undgå katastrofen, men nogle handlinger er ofte lidt for voldsomme. Det er Grundtilstandsnetværket: "Rettidig omhu" eller "overtænkning".

Vi er ikke født med højdeskræk. Højdeskræk er noget der skal indøves. Hjernen er hele tiden et skridt foran, derfor kan man fx ikke kilde sig selv. Den livsfase vi er i, har væsentlig betydning for hvordan vi handler i en krisesituation.





Hvorfor kører vi i rutsjebane? Hjernen udsender en information om at vi er i livsfare med det samme. Hjernen udsender neurotransmitter som blandt andet får kroppen til at udløse dopamin og indorfiner, som giver os lykkefølelse.

Følelserne har magten!

Vi er generelt dårlige til at vurdere sandsynligheder. Derfor spiller vi lotto.

Risici hænger sammen med sociale følelser og tillid. Evnen til at træffe beslutninger har med evnen til at udvikle vores følelsesmæssige tankevirksomhed.

Teenagerhjernen er tilbøjelig til at påtage sig flere risici. Det betyder at de også ofte vil påtage sig større risici. Den sociale følelse forstærker teenagernes vedrørende det at påtage sig større risici.

Kræfter kæmper om pladsen: Fjendskab – eller fredelig sameksistens? Det er håbets væsen!

v/ Foreningens formand Peter Oriats, Danske Risikorådgivere

Farvel og tak for denne gang

Formanden sluttede herefter konferencen og takkede alle for gode oplevelser i konferencens to dage. Vi ses til næste år!

DR-Sikkerhedspris 2023

Efter generalforsamlingen, og i forbindelse med middagen, blev årets DR-sikkerhedspris 2023 på 15.000 kr. uddelt den 27. april 2023.

Prisen gik til Allan Nielsen, InsuBiz ApS.

Som det ses her, blev prisen overrakt af foreningens formand.





Af hensyn til læserne vedlægges kopi af referatet fra generalforsamlingen.

Generalforsamling

Referat

fra ordinær generalforsamling i foreningen Danske Risikorådgivere torsdag den 27. april 2023 på Hotel Comwell Kolding.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Forelæggelse af det reviderede regnskab
4. Godkendelse af budget og kontingent for det kommende år
5. Indkomne forslag
6. Valg af:
 - a. Formand (ulige årstal)
 - b. Næstformand (lige årstal)
 - c. Øvrige medlemmer (2 ulige år og 1 lige år)
 - d. 1 bestyrelsessuppleant (hvert år)
7. Eventuelt



Ad. 1: Jørgen Møller blev valgt som dirigent.

Ad. 2: Formand Peter Oriat fremlagde bestyrelsens beretning, der omfattede en gennemgang af aktiviteter i det forløbne år. Beretningen omfattede herudover oplysninger om foreningens samarbejdspartnere og repræsentation i forskellige foraer samt foreningens fremtidige planer og strategi. Formanden sluttede sin beretning med at takke medlemmer, samarbejdspartnere, leverandører samt bestyrelsen for godt samarbejde. Efter et enkelt spørgsmål fra salen omkring foreningens håndtering af sekretariat/administration blev beretningen godkendt.

Ad. 3: Kasserer Finn Vangsted fremlagde foreningens årsregnskab. Regnskabet er revideret af Tønder Revision, Registreret Revisionselskab, og har ikke givet anledning til bemærkninger. Årsregnskab 2022 udviser et overskud på 461.349 kr., der primært skyldes flere indtægter end forventet fra samarbejdsaftaler med leverandører og færre udgifter til sekretariat/administration. Overskuddet er tillagt foreningens egenkapital, der herefter udgør 919,765 kr. Årsregnskabet blev godkendt.

Ad. 4: Kasserer Finn Vangsted fremlagde forslag til budget 2023. Budgettet er vedtaget af bestyrelsen den 29/09 2022 til endelig godkendelse på foreningens generalforsamling i 2023. På grund af foreningens gode økonomi er der budgetteret med et underskud på 100.000 kr. Kontingent for 2023 er fastsat uændret således: A-medlemmer = 700 kr., B-medlemmer = 700 kr., C-medlemmer = 0 kr., Passive medlemmer = eengangsbeløb på 700 kr. Budgettet blev godkendt.

Ad. 5. Der var ikke indkommet forslag til behandling på generalforsamlingen.

Ad. 6: Peter Oriat, Køge kommune, blev genvalgt som formand (for en 2-årig periode). Thomas Harbo Sørensen, Viborg kommune, og Henriette Bang Jensen, Silkeborg kommune, blev genvalgt til bestyrelsen (for en 2-årig periode). Christina Bisgaard, Favrskov kommune, blev genvalgt som bestyrelsessuppleant (for en 1-årig periode).

Ad. 7: Der var intet til behandling under "eventuelt".

Jørgen Møller
(dirigent på DR's generalforsamling)

Bestyrelsen ligner derfor sig selv. Alle der var på valg blev genvalgt, derfor gentages foto fra årskonferencen 2022.

